

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

— MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. —

Előfizetési ár:

Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felolós szerkesztő: **OLAJOS SÁNDOR.**

Kiadó-laptulajdonos: **GRÜNBAUM MÁRK.**

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasábolos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilt-tér petitsora 25 kr.

Az új nemzedék.

Mikor már kifáradtnak érzi az ember magát, mikor az élet súlyos terhe elcsüggedteté teszi s nyugalom után vágyik testben lélekben; meg akkor is önkénytelenül a jövőbe tekint s keresi: ki váltja fel őt, ki lép nyomdokaiba, ki folytatja tovább azt a munkát, melybe ő már belefáradt, s utána milyen képe lesz annak a szép, de igen sokszor kétségess küzdelemnek, melynek neve — az élet?

Híszzen az emberiség rendelkezése — élni, s míg e földön vagyunk, aképp folytatni az életet, hogy annak alkotása látható legyen a természeti életben s jótkönyv befolyása az egész emberiségre nézve az erkölcsi világban.

Figyelünknek legtermészetesebb iránya ilyenkor okvetlen az új nemzedék felé fordul, őket vizsgáljuk: milyennek, mit várhatunk tőlük. S a milyen igaz, hogy a gyümölcs-fa legszebb virágai sem biztosíthatják a kertész, a gazdát a leendő gyümölcs biztos fejlődése, biztos megérése felől, mert sok viszonyosság érheti addig, — oly igaz az is, hogy az új nemzedék fejlőd alakjai bármily szépek, kedvesek legyenek nek, még csak virágok s nincs megszüntetve az aggodalom: mivé fejlődnek, minő utódokra számíthatunk bennük.

Ezen kérdéseket vizsgálta meg yünk nagy érdemű küldöttsége a múlt héten, midőn az okból látogatta meg tanítványainkat, hogy döntson a felett: kik azok a népnevelők, kik a rendelkezésre álló magyarnyelv-alapból jutalmat nyerni érdemesekek!

A feleletet első sorban az új nemzedék kell hogy adja, — a munkásság eredménye az előállított művekben rejlik. A nevelés és oktatás azonban sok más körülmény is okvetlen figyelembe veendő, míg eldönthető volna — a valódi eredmény minősége az előállított művekben.

A küldöttség minden egyes tagja jelentékeny erő e téren és véleménye, határozata mindenesetre olyan lesz, a milyennek lennie kell, minket tehát csak is az érdekel: vajlon megnyújtató, vajlon örvendetes lesz e ránk meglett, koros emberekre nézve a mi gyermekeink, leendő utódaink s a hazánknak, a magyar nemzetnek új ivadéka feletti véleményünk?

A magyarnyelv-alap jutalomdíjai felett midőn kimondatik a határozat, nem nélkülük mi a személykérdést, a dolog lényege érdekelt minket csakis, — egyedüli óhajításunk az, hogy a jutalmak öröme mellett adassanak ki, hogy a bizottság véleménye a magyar elem új nemzedéke felett kedvező legyen. — Ha ezt elértük, nekünk meglett embereknek beteljesült legfőbb óhajításunk.

TARCZA.

Egy szörnyetegről.

(A ki közönné élt.)

(RS.) A minap Szatmárt jártam, e csinos magyar városban, melynek nagy népszerű piaca, kegyeletlő beszélő Kölesy-szobra és igen barátságos jó magyar népe van.

Egyik estét vidám társaságban töltöttem. Űlt az asztalnál egy jóképű falusi öreg ur is, ki fiatal korában a honvédek közt vitézkedett s szívesen beszélt a régi jó időről.

— Boldog volt akkor ez a szabadelvűségéről híres megye. — jegyzém meg, — egy átközöttet sem vitéztél területén, tán még ellenséget se látott.

— De látta aztán eleget a magyaroknak legádázabb ellenségét, — folytatta az öreg ur, — azt az utálatos vérebet, kinek emlékére annyi vér emléke s anny egy átk sulya nehezül.

— Kit?

— Azt, a kit olaszországi kegyetlenségeiről „bresciai tigris“nek neveztek, a ki tábornokként kivégezteté, a ki boldog volt, ha vértelétet irhattott alá: Haynaut. Mikor kiesett a kegyelemből, ide jött — gúzának.

Megvallom, nem hallottam arról soha s kíváncsian kérdezősködtem. Mondták néhány adatot, a niből újra meggyőződtem, hogy van nemzisi.

Megsokalltak az ő kegyetlenségeit odafenn s elbocsátása kísézetében állt. Neszt vette e fordulatonk s akkor hirtelenében kegyelmet adott a magyar nemzetgyűlés befogott tagjainak. Ez volt az egyetlen jó tette s ezt is dühében tette.

Kapott nagy nyugdíjat s melléje a kis-gézi uradalmat Szatmármegyében. S eljött ide, elkészerve, hogy így jutalmazzon az ő nagy tetteit. Mert annak a hitnek volt a bolondja, hogy ő a birodalomnak és az emb-riségnek nagy szolgálatokat tett. Ezt emlegette végrendeletében, s ezt rendezte föl-jegyzeteni a sírkövére is — a véreb.

Ha lombardi nép közé vonul vissza: ott néhány hó alatt bizonyára

Ta mlada narajaszt lühd.

Gda slovlik od bremena zsitka szvojega szploj szlab grácstje, ino pocsivanye esaka, i esce te vszi vzdár na tou miszli, ka sto sztopu na nyegovo meszto, pa sto de tisztí, sto de nyegovo pohisto nadale ravnao, za stero je on zse vecs nej prijlisen za volo szvoje sztaroszti, i káksa bode onoga zsvilejnye.

Cslovik je na tou sztvorjeni, ka ka naj zsviv, i dokecs je na etom szvejtí, naj domovini na postenyé i v-szvoj sztvári na ponovcs bode.

Tak je naturálszko delo, ka naj vékso szkrb na nase otroke moremo nosziti, csi sesémo od nyih kaj dobra csakati.

Kak je gvúšno tou, ka drevja szid, csi glih doszta fárti der-vou jáko lepou czveté, ne obeszelji vszjád kerteszja, tak je i tou gvúšno, ka i vszaka decza ne obeszelijo szvoje roditele, csi glih szo doszta fárti za mláda pokorna, itak je eden roditeo nej gvúšen, ka na koj pride nyegovo dejte.

Za toga volo szo vármegyészki poszelnikí v-preminoucssem tyédni vékli racsun sou ete okroline preglednóti, ka sze naj vóvjávi, steri szkolniczke szo tisztí, sterim oni z-one kassze, stera je za vogersz-koga jezika vesenyá volo goriposztaavléna, naj senk dájo.

Na tou sztrán prvi odgovor zhája od soutszke deczé, szon tou kak szo odgovárjala. Ár pri vesenyé jáko doszta neprijlik sze na-prejdláva. Vszaki po ednom tej poszelnikov, je vóvucseni mouzs, za toga volo moremo tákszo szentenczio csakati v-tön táli, káksa sze síka, ali dosztája. — Nász sze szamo tou doszegtje, csi sze szpuni nasa zseloszt dnezsz-vítro ober nasi vogerszki otrokaj.

Da sze onoga senka szoudba vóvovej, mi nemo glédali na tou, sto je doubó, sto nej, nego nász szí szamo tou delo dosztája, ka sze oni senki naj z-veszeljom vó tálajo, pa ka naj oni poszelnikí szvesenyom nasi otrokov zadovolni bodjo.

Ca csi sze zgodji, te sze nase zselojnye szpuni.

Dobro poznamo mi nas sztálisi, dobro znamo, kelko dela sze na-prejdlávi, i tou previdimo, ka nasi vládniczke kak sze mantrájo, ka naj k-czili pridejo, tek sze szlobodno vúpamo, ka od dnéva do dnéva blizse pridemo k-tisztomí poní, pri sterom vszo naso zamúdnosz, stero bi zse pred sztopni lejtmí, mogli zacsnoti z.domesztimo, i pá sze vesákamo, ka nezáj pride ono vrejmen, stero je za Nagy Lajosa pa za Mátyás krála v-nasoj domovini czvelo.

Toga vúpanya potrdnoszt szmo previdili vu k-nam pridejoni tej poszelnikov.

vendettának esik áldozatul. A jó magyar nép közt azouban haja szala sem görbült meg. Nálunk nem dolgoznak orgyilokkal és néregegel.

Híres magyar faluk azok, melyek az ő akkori uradalmához tartoztak: Kis- és Nagy-Géc, Kis- és Nagy-Pelesek. Híressé tette a gézi boszorkányok meséje, meg a gr. Gvadányi „Peleseki notárius“-a. Most is meg tudják mutatni azt a helyet, hol a boszorkányokat megégették s most is megnevezik még a család, melynek egyik tagja szolgált mintál a „Peleseki notárius“ eredeti alakjához és kalandos történetéhez.

A ki az 50-es években először pillantá meg e tájon azt a magas, nagybajszú, zord képű, nyugtalan szemű alakot, ki még az inémt élt és halál kegyetlen ura volt, már a neve hallatára is megborzadt. De midőn látták, hogy mily nyugtalanul jár-ke, tesz-vesz, újít-alakít, benső elégté-lel győződtek meg arról, hogy ez az ember meg van büntetve: furiák zaklatják belül.

Semmivel sem tudott megelégedni, a miye volt, mindent át akart alakítani, egyre rombot s épített. A mit megpillantott a szomszéd birtokosnál, megáhitá s ő is olyat akart. Nem idegenkedett az emberektől, mindenüvé befurakodott s barátkozni kívánt a maga módja szerint. Ha látott csinos magtárat kőből, vagy virágházat üvegéből: elment a tulajdonoshoz, kikérdezte, mert ő is olyat akart. A sok építkezés miatt sokszor megszorult. Mert szórta a pénzt az építkezésre míg masban nagyon farkudokolt. Nem bírt nyugalom, örömet találni. A gazdálkodás furcsán ment s néha a sok ökörből nem jutott a legszükségesebbre, a szántásra.

Akarta Cineimatust játszani s mutogatja, hogy mily egyszerűen él. Heti vasárakon a szatmári boltokban maga vasáról össze mindenféle apróságot: nem egyszer eszima volt a kezében, melyet béreséknk vett, maskor a vasáról ökröket maga is hájtá a város piacán.

Csak néztek, hogy megalodult! Kétségkívül az agynak, vérnek különös láza égethette őt mindig, különben ember létére nem lehetett volna a hatalom birtokában olyan embertelen.

Szeszgyárakat látva, olyat is akart, de nagyszerűt. Építöket és gépészeket Angliából hozatott, kik éjjel nappal dolgoztak a kis-gézi gyaron,

Ismerjük helyzetünket, tudjuk, hogy a munka mily óriási, látjuk azt is, hogy a hivatottak közül kiki mily erőmegfeszítéssel törekszik célját elérni, kötelességét igazán teljesíteni, jogsult tehát azon reményünk, hogy napról-napra közelebb vagyunk a célhoz, a százados mulasztásokat rövid idő alatt pótolni fogjuk s eljő megint az idő, midőn a magyar szent-korona birodalma a Nagy Lajos és Mátyás király alatti napokat éli.

Ezen remény felelőtlenségét, ezen remény megerősítését láttuk a megyei bizottság megjelenésében s e miatt volt ünnepünk az ők itt léte.

Helyi és vidéki hírek.

— **Reiszig Ede** alispán, Rhorer László, Mennyei József tanfelügyelő és Schill Athanasz szentgotthárdi perjel urakból álló megyei küldöttség, Agusztich Pongrácz járásbíró, Pollák Pongrácz szolgabíró urak közreműködése mellett megvizsgálták a n.-bárkóci, gedoróci, tessandóci és kupinczi állami iskolákat s a növendékek mindennél dicsegetes előmenetelét tanúsították. — tehát a miben kételkedni nem is lehetett: az illót tanítók (betűsorban fevemen, nehogy osztályozni láttassam őket) Hunyadi Náudor, Kolossa Ferenc, Kondor Ferenc és Láng Ignác nemcsak maguk szép készütségű egyének, de mint lelkiismeretes tanítók megtették mindent, hogy a rajok között növendékeikből értelmes, tanul embereket, jó magyar hazafik legyenek.

— **Gróf Széchenyi Tivadar** országgyűlési képviselőnk értesülvén a fagy által okozott tetemes károkról, lejött Muraszombába is, hogy a helyszínén szemelvényen győződjék meg a dolog mibenlétéről s jöjjelhet, felsőlendvai polánczi birtokai is sok kárt szenvedtek, — mégis felajánlotta készségesen segítségét a károsultak javára.

— **Csorna Jenő**, járásunk széphelettségű segédszolgabírája a közeli napokban tartja esküvőjét Geschrey Ida kassaiasszonyval, Geschrey Lajos sarvári építész és földbirtokos szép és kedves leányával. Legyenek boldogok, öszintén kívánjuk nekik!

— **Tivadarezon** e hó első napjaiban Láposi Józsefnél betéréses lopás volt. Pinczéjét szakították fel s a mi élelmi szer volt benne, elemelték szépea. A tetesek közül Horváth V. uze domainci cigány legényét el is fogták már, társait azonban még elcsipni nem sikerült!

— **Ivanóczon** pedig Koudila Imrénél is betörték, onnan is élelmi szereket loptak, de egy szilvás zsák elárulta a tolvajokat Hári János, Hári Iván s még egy harmadik személyben, kik szintén hűsölnek már;

— **Muraszombatban** pedig Berger Józsefnél történt lopás — a befogott jómádár, ki a lopott porékát egy másik helybeli kereskedőnek adta el — tagad mindent.

— **Nagyszerű természeti esoda!** Markusócezon egyik földbírtokosnál a kottós tyúk alul egy csibe két fejfel, négy szárnyal, négy lábbal és kettős állfellel jött ki a tojásból — élve minden tagjában. A házigazda, ki szerencsére értelmes tanult ember, igen megőrült e ritkaságon s kellően preparálva spiritusba helyezte.

— **Az uszorsákok ellen.** Griczbán jelenleg nagy port ver fel a Hannemann házaspár pere, kik azzal vannak vádolva, hogy 100—1000 százalékra adtak uszora-kölcsönöket. De ez meg mind semmi ahhoz képest, mit egy kiskuro gazdag örökösövel elkövettek. 6500 frt kölcsönt adott neki s ezért a nő már 24,000 frtot fizetett, de a vizsgálat megindításakor még mindig 43,000 frtot tartozott. A 18 éves Sonntag-Azala Anna k. a., kinek vagyona az árvalapúztárban volt, öt évvel ezelőtt egy ékszer kiállításához 1200 frtra szorult. Hannemann, kihez egy hírlapi hirdetés után formignem a gazda beleunt s mivel nem is fizette már őket: fölkereskedtek s otthagyták a csak félig kész épületet.

Tett látogatásokat több ur háznál s nem olyan idő volt akkor, hogy el merték volna előle zárni a ház kapuját, Azt, hogy nem valami szívesen látják, nem vette észre. Ilyesminek a lehetősége eszeágában sem volt. Kérdésekkel ostromolta a család tagjait, megmaradt ébred s evett mint a farkas s ivott mint a góczy. Hogy jó egészségre kívántak volna, az nagyon kétség. Ébed után rendesen huzamosan aludt. Eljelenként nagyon nyugtalanodott. Egy falu ur házábanegyik vendégszobából másikba költözött, panaszkodva, hogy nem tud beuútki aludni. Végre anyag ebédölt engedték át neki. Ott sem tudott. Nem is ment többé abba a faluba. Beszélték, hogy föl-firadt álmalból. De hát ez féltéves is lehetett s nagy kár, hogy a kik még élnek s biztosokat tudnak az ő szatmármegyei földesuraságról: nem írják meg a történet számára, mert végre is ez a tigris történeti ember volt.

Hogy nyugtalan volt, az bizonyos. Látták néha télen sétára indulni s befutkoni a falut. Néha, midőn a társaságban hallott az ország elközbött alkotmányáról, a nádor egykori tekintélyéről, az országgyűlés jogairól: fizyelenmel hallgatta s olykor tübbe jött. Ilyenkor sajnálta, hogy megfosztották hatalmatól. De csak nem arra gondolt tán, hogy hatalom birtokában visszatérna a nemzet jogait. Nem szerette, ha a hírlapokt emlegettek, s gyűlölte az 1849-iki skriblereket. De még jobban gyűlölte Angliát, a hol a londoni nagy sírház legényei megverték s bajsúját is megpéstedték a magyarországi vérteltek miatt, ha erre gondolt, lázba esett. Sálta a bécsi kormányt is, hogy e megaláztatásáért nem szerzett neki elégtételt.

Dölyf azonban megmaradt. Még ha ebedre hívott ur nőket is, az asztalón ő maga ült. Az uraknak is ő maga jölköt ki a helyeket, de csak a tekintélyeseknek, a többi-ke azt mondta: „Die Übrigen da unten!”

Akart „civilisator”-kodni is s épített iskolát s vitetett bele német tanítóit, de a ki sehoggy sem birt boldogulni a kis-góci magyar gy-ruckekkel. A ő fejebe nem megy a der-die-das. Az iskola téglafala vakolatlan, a falu népe német-szólan maradt.

A földes ur bel-unt ebbe a tervbe is. S bel-unt utójára az elötte is. Végrendeletet csinált, a melyekben roppantul dicseri magát és az emberiség javára szolgáló esz-lekedeteket. Ezekből a végrendeletekből lehet egy-egy példányt a megye és a város leveltárában, Erdemes volna kibátalni s ha megtehetjük: ismertetni. Az ilyen irat is kules az emberi természet rejtélyéhez.

Az emberi érzéknek ugyszólván még világára szolgálhat arról győződni meg hogy ez a vérbn. jában kedvteltem gazdál barabár egy örült volt — a kegyetlenkedés örültje.

F. L. után.

Domácsi i zvünszki glászi.

— **Reiszig Ede** vicszispán, Rhorer László, Mennyei József szolszki visinyeja sa Schill Athanasz z-Monostra perjel gospodza so od vármegyőva vőpözlani bili. Agustich Pongrácz kr. bírouv, Pollák Pongrácz politizki bírouv szo zsuyimi vrət szolszko deozo egzemillikiváli, Velki-Bikovezi, v-Ge-dorovezi, v-Tessanovezi pa kőpösznisko soulo i deca gde so so-pozsédi zadóvalni bili vesenyom pa neuvejo nikaj bozsogna profi skolouikaj praviti. (Skolniko morem naprei prinsziti) Hunyadi Náudor, Kolossa Ferenc, Kondor Ferenc pa Láng Ignác, nej szo szamo szami vővucseni, liki na nyuve roke prek däne szolszka deca szo tūdi po hvájnani, pa nadale tūdi zvelojni i miszlimo nyuvo dobro vesenyé.

— **Grof Széchenyi Tivadar** nas orszacszki követ so zvedili te velki kvár, kak v-nasen krají ka je doszta szo ga zmrzno, za toga volo so té dnéve domá bilí, pa szo szami zpodjednoli ete kraj, jeli isztina, esi glih nyim tūdi doszta kvára, ali záto szo dónok szám pomoues obecsali.

— **Csorna Jenő** politizki vicszibírouv te dnéve do derzslai zđavnye z-Geschrey Ida gospodicsinov od Sírvara, — zselojmo nyim to náj vėksa szreoso.

— **Vadarezi ete meiszeez** perve dnéve szo pri Láposi Józsefi kradnoli, pevnicezo szo gor vtrgnoli ka szo tan najsli sztroska szo sze od-neszli, Ednoga cigányja Horváth Vinczia szo zgrabili ino notri záperli, ove pajdásle szo do szejga mao nej mogli zgrabiti;

— **Ivanovezi** pri Koudila Imrii szo tūdi rambo gor vtrgnoli, ino szo odneszli ka szo najsli sztroska, liki po ednom zszaki szo delo gor zgrün-táváli ino vtiese po iméni Hári János, Hári Iván, ino esese ednoga drűjgoga szo poten zgrabili ino prejki bírovijí dáli, de zđaj sze vtembiezi ladije;

— Nadale szo esese **v-Szoholi pri Berger Józsefi** tūdi szilgye kradnoli, v-ton szo tūdi vtiese sze zgrabili ino prejki bírovijí dáli, do szejga mao tagij, — szilgye ja pa ednomi drűjgomi ondao.

— **Reitka esűda!** Mirkisavezi pri ednom bizsnom vréte sze zgon-dilo, da je koknesa nod szebe nije bilieze v-z-šéglá, szo upamí zéli, ka edno pisese 2 glavej 2 zájynoga tūla, 4 peranti ino 4 nože je molo, stereo pisese kak na reizi naprej pemesezo szo vertinya vkrad od ovi zéli, lejko bi nej dngo zselivo ino sze mantralo, — szo notri v-glazs spiritus gyalí, de sze esese lejko gnesz den poglédno.

— **Prusit uszorsáom.** V-Gráci za je vezđaj Hannemann tūvárisov právda veliki preh naprávila, steri szo za toga zroka volo tozseni, ka szo na 100—1000 procento poszjají penzeo. Ali ton je esese záto malo prouti tomi ka sze z-ednov bogator örűkújajonesov szamiezov, stera je esese nej szvoji lejt mejla napravili, nyoj szo 6,500 frt. poszondili, i za ton szumo je nyim sze nazáj pliesala 24,000 forintov, pri zaszéski tozsb- je nyim esese 43,000 forintov duzsna bila, Sonntag Azala ona gospodicsin- je 19 lejki sztra bila, stere vrednoszt je v-árvinzskoj kasszi bila, ona je pred petimi lejki szebi nikaj křpila i potrebtáváli je 1200 frt. Hannemann, k-steromni sze je po novinaj obrnla, sze je obecsao, ka je zmoro. Ali nej nyij je dao gotovi penez nego ton nepazlivo deklino je nadigno, naj od nyega křpi za 2500 frt lepi ékszer, i onoga toda lehko v-zalogo dá, i tak szvoj dng vő-pliesca. Za toga volo je Azala ed-n vekszl na 3500 frt podpisala, ali ka je odnyega dobila na ton, je szamo 256 frt dobila penez, i sztem je nika nej mogla pliesati, i tak je med Hannemann ronke szpandno. Dng je od dnéva véksi rászao, Azala je mogla vszidžár znoovics na poszodo pr-sziti, ár jo Hannemann z-hamiesni vekszlani sztszákávo. Ta bojazliva diklina sze je bojála od szramote i vsze je dopruszla, dokoes jo beteg je v-posztole szpravo. Zđaj bi sze té pírouv uszorsáke meszo tőrpajonesi 43 jezer frt z-2500 rainski zadóvolili, ali bírovija nesese popűsziti, ár zřvna nej sze je esese 27 glászilo, od steri szo 100—1000 i vces procentomv djemali. — Velka gospodza, szoldacske oficezje, hľadnicke, trszai dovicez szo pouleb té na nikaj pri-li. Třvėnyšzék je Hannemann i tūvárisicezo nygyvo na sėzt lejt vnyo i 1000 frt strofa pliesanyja oszondo, i zřvna toga je Slájzszkoga orszaga vnyo vőzjpro, vese nyihova dela je za nyieszsi vő-zglaszo.

Polodszlztva 12 zapovedi.

1. Nedovolno takso flucezo povati, od stere neznamo ka je nas zřák, i grűnt kujoj pripravno.
2. Ka naj zřazsi dobrotivnoszt povėksamo, to szemen moremo tšosati, i to nouro szemen moremo z-takse krajine prinsziti dati gde ono te naj popolejsi zřazsi dá, na pėdo trvine szemen z-Banika, pseniczi z-Banika, kopnopno z-Bologae.
3. Szemen vszidžár zte naj bogse zemlé, i gde je dobro zřelo, more szpraviti.
4. Na szprotolėtje kak náj hitrej poszejamo, tem gřvšnejsi i bogatejsi zřazsi zadóbito.
5. V-jeszén kak náj hitrej szejajmo, ka sze naj prvle vkorni kak ta zima sze zacsne.
6. Gouszto ne szejajmo.
7. Szprotolėsnyoj szejajmó vszidžár jeszén ormo, ka naj zřák obhodi ton zemlo.
8. Kejm globe zřejmo i kejm drovnej szpravimo to zemlo, tem bogse sze v-korni ta szejajov i tem gřvšnejsi je te povu.
9. Pri oradvi ne nájmo velike brazde, gnoj ne padorno prevės globoko.
10. Friski i meszen gnoj szamo taksoj poszejonezi dajmo, od stere nemore derzšati ka bi doli léglá na pėdo pri repzi, kukoriczi, kopoplam i tak nadale.
11. Pri poszobnom szejajni vszidžár tak szejajmo, ka nase delo na czejlo leto naj bude gor vitalno.
12. Tolko poláganya szpravmo, ka toj hiszesnoj sztvartinj popolno namo dvoriti.

dult, segíti a ajánlókot. De nem adott kézpénzt, hanem a tapasztalatlan leányt egy 2500 forintos új ékszer vásárlására négotta, melynek zálogbáté-
telével kifizetheti az első tartozást. Ezért Azala k. a. 3500 frtos váltót írt alá, de az ékszerre a zálogházban csak 265 frtot kapván, mitsem fizethet ki s így a Hanemann-pőr körmei kővé került. Az adósság napról-napra nőtt. Azala k. a. mindig újabb uszora-köle-önöket volt kénytelen felvenni, mert Hanemann-ék hamis váltókkal is szorongattak. A botrányt felő örökös mindent megtett, míg utóvégre az izgalom ágyba vlek. — Most a gaz uszorisok a követelt 43,000 frt helyett 2500 frittal is megelégedének, de a bíróság hajthatatlan, annál inkább, mert a házaspár ellen még 27 egyén jelentkezett, kikből 100—1000 százeleket, sőt többet szedtek. Főurak, katonatisztek, hivatalnokok, kereskedők, övezgek estek áldozatul az uszora-párnak és ügynököinek. A törvényesek a Hanemann-házaspárt család és uszora miatt hat évi börtönrre s 1000 frt penzbüntetésre ítélte, egyáltal kiutasítá Stiriából. Összes ügyleteiket semmisnek nyilvánított.

A földmívelés 12 parancsa.

1. Ne akarjunk olyan növényt művelni, melyről tapasztalatból nem tudjuk, hogy az éghajlat és a talaj neki megfelelő.
2. A termés-mennyiséget és minőséget növelendő, a vetőmagot változtassuk és az új magot olyan vidékekről hozzassuk, hol az illető növény saját viszonyok közt a legelőkeltebbben kifejlődik, így például heremagot hegyes vidékekről, búzát a Bunsigból, kendermagot Bolognából.
3. A vetőmagot mindig a legjobb földről teljesen érett állapotban vegyük.
4. Minél korábban vethetünk tavasszal, annál biztosabban és dubbab lesz termésünk.
5. Őszi gabonát lehetőleg korán vessünk, hogy még a tél beállta előtt jól meggyökerezzenek.
6. Ne nagyon sürűn vessünk.
7. Tavasszi vetés alá mindig öszszel szántunk, hogy a földet a levegő kellőleg átjárhassa.
8. Minél melyebben szántunk és minél porhanyóbbá tesszük a földet, annál könnyebben meggyökerezik a növény és annál biztosabban a termés.
9. A talaj megművelésénél ne hagyjunk nagy üregeket, a trágya ne melyen jöjjön a földre.
10. Friss, erős trágyát csak az olyan növényeknek adjunk, a melyeknél nem lehet tartani, hogy megdőlnek, például a grósz-önvények; rezepe, kukorica, kender stb. és a melyeknél az erős trágyázás irányban van hozamunkkal.
11. Az egyes növényeket mindig úgy munkáljuk meg, hogy a munka az egész évre egyenletesen legyen.
12. Anyai takarmányt természetesen, hogy a házi állatokat bőven elláthassuk.

— **A nők és a színek.** E y szellemes francia írő azt mondá, hogy minden nő a saját egyéniségének megfelelő színt szereti. Oly hölgyeknél, kik narancs, smaragd, vagy gránátzsinó, sárga vagy zöld ruhákat viselnek, meg lehetős bizonyossággal veszekedő és makacs természetűre számíthatunk. Ne bizzunk azokban, a kik a violaszín szeretik, még kevésbé azokban, kik világoz kalapot viselnek és kerüljük azokat, kik fekete-bn járnak. E színt joggal nevezik kabbalisztikusnak; nagyon elmélyedhet a borus, szerencsétlen gondolatokban, a ki fekete fűtállal és ezfraszokkal jár. Fehér a határozatlan jellemű színe; a kik világ, rendezes kancserők. Emlekezzünk csak Jozefin eszárására, Tallien és R-eamier asszonyaira, kik mindig fehérbe öltöztek. Rózsaszínű oők választanak, kik túl vannak a 25 éven. 16 éves fiatal lányok nem szeretik, inkább a sötétebb zsinák fordulnak, mert nem gondolkoznak helyesen.

Altalában — mert hát sok a kivétel — a nők, kik a rózsaszínű kedvelik, életűek, szellemesek, szerető-tremelőek, közlekednek és nyoma sines náluk annak a szegletességnek, mely a sötét ruhájuknál oly visszatetsző. Egyszínűek a „szép” asszony színe, ez a szín minden kornak jól illik. Akik ezt szeretik, többnyire saendek és gondolkodók. Ha szomorúan vagy boldogtalanul, szürke színebe öltöznek. Ez a szín tüő lélek kedvence, kik még sokkal frissebbek, semhogy tobbéi-teljük feketebe burkolózzanak. A szürke átmeneti szín közlekedő a vigasztaló alarín-kékhez. Lila színe többnyire csak oly asszonyok öltönek, kik egykor szép voltak, vagy még most is azok. Nyugdíja a hölgyeknek, kik nagy diadalok után vonultak vissza. Az anya vösa ilyen színű kalapot leánya esküvőjén és a negyven éves nő, ha lafogóba megy. Valjón mit mondanak hölgyeink Balzac az osztályozásához? A divaté bizonyára ez ügyben is az utolsó szó.

* **Köhögés ellen** Schmidt L.-fele **uifü mell-bonbo.** nok ajánlhatók, melyeket Muraszombatan Ascher B. és fia cégnél kaphatni.

Közgazdaság.

A konyhakert trágyázása.

Van a trágyázásnak két olyan módja, melyhez akármelyik konyhakertész is könnyű szerrel hozzájuthat, mert rendszeren minden háztartásból kikerül; a hamu; és a tyuktrágyát értem. A különféle hamu igen fontos trágya-anya a konyhakertnek, mert az a meghevesíthetlen jó tulajdonsága van, hogy ásványokkal gazdagítja a talajt; és ehhez a jótételemyhez ugyszólván ingyen hozzájárul. Ilyen pl. a fahamu, a phosphorsavas sók, a káli, a tőzeg — vagy barna szénhamu — a gipsz és a szénavas mész.

S ezenkívül még az a sajátága is megvan a hamunak, hogy a kemény talajt megelazítja. Tehát nemcsak hogy minduntönnen össze kellene szedgetnünk a hamut, a hol csak egy szippant tabuknyit látnak a gazdaság körül, hanem még jó pénzben is megkellene vennünk, kivált a fahamut.

A fahamut mely valamennyi hamu közt a legelőbbét ér, száraz állapothoz kell felhasználni és mivel sok benne a kálitartalom; a nyers kényszerítés káli vagy a kálimagy-sót is helyettesíti egyszermind. És pedig mindjárt a maggal kell elszórni, mikor botos idők járnak.

A barnaszén és tőzeghamu sokféle alkotrészből áll: éppen ezért igen nagy gondtal kell vele bánni.

— Ugyan már minek az a túlságos nagy óvatosság! A hamu csak hamu, ha bőlesőben ringatják is! Bizonyára nem is egy-két nyájas olvasónk fakad az elmés megjegyzésre.

I pedig kár volt olyan gúnyosan kinevetni e czikk íróját, mert nézzük csak: van olyan barna szénhamu is ám, a mely kén-savas meszet tartalmaz; már pedig ez a formaterít kiölné a növényt, vagy legalább is nagyon visszavetné a fejlődésben. Hogy pedig megvan-e benne ez a veszedelmes alkotrés, azt úgy tudjuk meg, ha valami kis savat öntünk a hamura s ekkor záptojás bűzhez hasonló legnem illan ki belőle.

Mielőtt tehát trágyának elszóránánk, előbb egy kicsit meg kell öntözni, és kűnn hagyni a szabad levegőn száradni.

Ha emberri vagy állati vizelettel locsoljuk le, akkor a kén-savas mész

— A vas megyei földmívelés iskola felállításhoz addig hozzájárultak:

- 1) Szentmárt nr Radó Kálmán főispán ur önelötősága egy tanuló ki-
lépeztetésére szükséges ev. 120 frt. alapítványal.
- 2) Gróf Széchenyi Tivadár 1 alapítványal és az első évi 120 forintot
le is fizette.
- 3) Gróf Fest-tich Tassiló, 4) Supka Jeromos apít;
- 5) Dr. Kuzer Adolf prépost, 6) Förster Ottó, 7) Piek Zsigmond, 8. In-
key Zsigmond, 9. Köszegi takarékpénztár, 10. Kis-czei takarékpénztár, 11.
Szegedy György, 12. Szegedy Béla urak 1—1 alapítványal, 13. A szom-
bathelyi takarékpénztár 1 alapítványal — és az első évi 120 frt le is
fizette;
14. Bozzay Imre ur 2 alapítványal, és 15. A vas megyei Gazdasági
egyesület 3 alapítványal;
16. A pinkafői takarékpénztár 6 éven át 20 frittal;
17. A szentgotthárdi takarékpénztár 6 éven át 20 frittal s az első évi
részelet le is fizette;
18. A jános-házi takarékpénztár 25 frittal, mit le is fizetett;
19. Gróf Bathányi Karoly ur egyszersmindenkorra 200 frittal s azt
le is fizette;
20. Nagy-Német-Szt.-Mihály község egyszersmindenkorra 20 f-
rinttal, mit le is fizetett;
21. Az ottani takarékpénztár ugyan 10 frittal, mit le is fizetett;
22. Nemes Hollós község 10 frittal;
23. Obal Mihály körjegyző ur utján befolyt 2 frt 40 kr.;
24. Szombathely város felajánlott 20 ezer teglét;
25. Köszeg város (ha ott állítatik fel, eskis az esetre — miért?)
3 alapítványt ajánlott.

Adja Isten, hogy a szép ezél mielőbb elérhető legyen s Vas megye földmívelés iskolája virágozzék!

— **Meghívás.** A tanítótestület az évi rendes közgyűlése Szombat-
helyen f. hó 27-én és esetleg 28-án fog megtartani a megyeház nyugter-
helyen, melyre egy a rendes, tiszteletbeli és partoló tagok, valamint az er-
deklődő tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. Május 26-án d. u. 3 óratól
kezdve bizottsági ülés tartatik. A közgyűlés 27-én reggel 8 órakor veszi
kezdetét a következő tárgyszorozatból: 1. A mult gyűlés könyvének felol-
vasása. 2. Elnöki jelentés. 3. Számvetésalkö-bizottsági jelentés. 4. Az orszá-
g képviselתי tanító-gyűlés teleni rövid kivonatának megvitatása. a) Köz-
egészségügy. (Előadó Kreutz Ede.) b) Az olvasókönyvek használatának
módja. (Gszmadia Pál.) c) Az ismételő oktatás és miú legyen az ismételő
okt. könyve falun és városban. (Palfy Boldizsár.) d) A közgyűlési oktatás
ezelja síb. anyaga és módszere, tekintettel hazánk közigazdasági viszonyaira.
(Steierl-n Gábor.) e) A felhívótek oktatása a magyar beszéd elsajátítása ér-
dekében. (Sinkovitch Dénes vagy Vucsak Sándor.) 5. Képviselek választása
a III. orsz. képviseleti tanító-gyűlésre. 6. Indítványok. (Az Eötvös-alap tag-
sági-díj, árvalhási alap, tanszermuzeum, az iskolai szorgalmi jó szorosa-
bóvonalozása érdekében.) 7. Tiszviselők választása. 8. Új tételk kiűzése.
9. A jövő évi közgyűlés helyének meghatározása. A központi igazg.-bizott-
ság 1886. ápril 29-iki üléséből.

Németh Ferencz, elnök. Nagy Gizella, jegyző.

A Vasvármegyei Tanügyi értesítő*-ben megjelent jegyző-
könyvek tanúistása szerint, az összes járási körök megtartottak már
tavaszi közgyűléseiket s úgy az ott felolvasott értekezések, mint szóbeli
vitafelkötések s indítványok feletti eszmecsereik igazolják az összes körök tag-
jainak a tanügy iránti melj érdeklődésüket s azt, hogy tanítóink hivat-
suknak magaslatára jutni telj-s erőjükből igyekeznek.

— **Gyermekjátéktárgy kiállítását** rendez hazai ipar-
nok előmozdítására a nagy-kanisai „Kisdednevelő-Egyesület” Nagy-
Kanizsán f. évi augusztus 15. és szeptember 15. közt időben. Isme-
retes az a szomorú állapot, hogy gyermekjáték tárgyakért évenként
száz és száz ezer forint kűldetik ki külföldre, miért ne igyekezzük
mindaz hazai iparunk előmozdítására lehetőleg hazánkban tartani
meg? Egyesített erővel sokat tehetünk meg. Miért is adjuk a kö-
vetkező „felhívás”-t a „gyermekjáték tárgyak” hazai készítőihez!
A nagy-kanisai „Kisdednevelő-Egyesület f. évi augusztus 15-től
szeptember 15-ig gyermekjátéktárgy kiállítását rendez a
hazai ipar előmozdítása szempontjából s azért eskis a hazában ké-
szült tárgyak fogadtatnak el. Emellettova felhívotnak a hazai gyáro-
sok, készítőik és bizományosok, hogy az általok előállított, vagy ná-
lok bizományban levő gyermekjáték tárgyakat a) a készítés helyé és
b) az ára megjelölésével minél hamarabb, legfeljebb július végéig
vagy postán, avagy vasuton bért mentve megkűldeni sziveskedjenek,
mégis folyó évi június végéig előre, irásbelileg jelentsék be a meny-
nyiség és érték megjelölésével a bekűldendő tárgyak számát, hogy a
kiállítás rendező bizottság a helyiség berendezése miatt tájékozva
legyen. Külön csomagolva, illetve jelölve el.dásra is elfogadtatnak
tárgyak, sőt utórendelések is eszközöltenek, ha a kiválasztott nyilva-
nul. A helyiség használatáért kezelési költség nem számíttatik. Megis
a felmerülő költségek fedezésére az eladandó tárgyak árából némi
% ajánlás a kiállító részéről kívánatos. A kiállítandó tárgyak eset-
leges visszakűldése a kiállító költségen történik. Kéretik továbbá nyil-
latkozat arra nézve, helyben és vidéken milyen feltételek mellett áll-
lítható bizományos raktár? Avagy egyáltalán kívántatik-e e nembe-
l intézkedés? Kerdezősködések, szállítmányok s minden ide vágó in-
tézkedések Bátorfi Lajos egyesületi titkárhoz Nagy-Kanisára
intézendők Teljes tisztelettel

Nagy-Kanisán, 1886. évi május 2-án tartott közgyűlésből, il-
letve május 15-iki választmányi ülés határozatából.

Bátorfi Lajos Vidor Samuné
e. titkar. sz Gelsei Gutmann Hedvig
e. m. elnök.

Versztva tao.

Künyzskoga ogrécsesza gnojnyé.

Gnojnyé má dea táksíva moudasa, k-storomi vsziki kertészsz kezuj
lehoiko pride ar vsziki sz-hisszesaprikeke pride i pepel i vszizvni gnoj razmito.
Vescefele pepela műezanye kak gnoj znanemati haszek dá v-kűnyzskom

kitünő kénvasas ammoniummá változik át, a mi aztán nagyon is nagyot lendít a hamu trágya-értékén.

Az ilyen módon elkészített barna szénhamat ősszel vékonyan elterítgetjük s tavasszal aztán felhasználjuk.

Még a kőszénhamat is jó sikerrel fel lehet használni trágyának, kivált a gumós- és gyökeres növényekre; és pedig azért, mert gipsz, szénasz, méz és keserűföld, phosphorsavas méz és egy kevés konyhasó is van benne. Ha ősszel körülbelül 7—8 emeter magasán kőszénhamat hintünk a talajra — de tisztán, salak nélkül — és tavasszal felhasználjuk: ez a hamu is bámulatos jó hatást gyakorol a gumós növényekre, a mint arról már én is sokszor meggyőződtem.

Az aprójszág-, tyuk-, galamb-trágya nagyon ajánlatos a konyhakertre, különösen a káposztára, ugorkára, spargára, sárgarépára stb., mert rendkívül elősegíti ezek fejlődését. És még mindig igen sok — máskülönbűen jóvaló kertész-ember nem akarja elhinni, vagy ha hisz is valamieskét belőle, de még sem tulajdonít neki akkora fontosságot, mint a milyen valóban, s a báb a hied-lemben él, hogy akkora trágya-értéke van ennek is, mint a perui guanónak, csak hogy valamivel több benne a — viz.

Okosan tesznek nagyon, ha a tyuk-olba gipszet, vagy legalább is száraz földet hintünk el, hogy ne vesszen kárba a trágyából semmi se, mert határozottan merem állítani, hogy egy tyuk egy év alatt nem kevesebb, mint 5 kilo trágyát képes produkálni, gondolni lehet tehát, hogy mennyi sok jó, drága trágya kerülhet ki egy olyan kisebb rendi gazdaságból is, a hol csak 40—50 db aprójszág kothódással és csirpéllel.

Megérdemel tehát ez a trágya, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk az összegyűjtésére, mert már 20 db tyuk trágyájával is szép kis darab kertet meg lehet trágyázni.

A tyuk- és galambtrágya tartalmazza tehát a legbecsessebb anyagokat. Hogy pedig semmi se vesszen belőle kárba, újra meg újra ajánljuk, hogy finom fűrészpont, homokot, polyvát vagy fahamut hintsünk az ol alársa s legalább egyszer egy héten takarítsuk ki az összegyűlt trágyát. Ezt aztán — minthogy ugy friss állapotban nem lehet még használni — naptól, szél-től, esőtől védett, jó száraz helyen tartsuk.

Ha tehát, miként már említettük is, egy tyukra átlag 10, egy galambra pedig 4—5 font trágyát lehet számítani, ilyen gondos gyűjtő-géssel mellett meglehetősen sok beces anyag birtokába jutunk, a mit aztán használat értekesíthetünk olyan formán, hogy az összeomlódot trágyát szétverjük apróra s a konyhakertben kiterjük. De e mellett természetesen az annyira szükséges trágya-pótlékot, a komposztot sem szabad elhanyagolni.

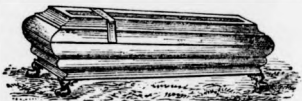
M. F.

Heti-naptár

1886. évi május hó 23-tól május hó 29-ik napjáig.

Hét napjai	katholikus és protestáns naptár	Időjárás	Hold fénycváltásai
Vasárnap	23 C 4 Cantat	Dezser kellemes	Utolsó negyed 25-én, 12 óra 52 perczkor
Hétfő	24 Janka	Utolsó n. 12 óra	reggel; hoz eleinte változó, szeles napokat, vegfelé pedig növekedő meleget.
Kedd	25 Orbán	52 p. reggel többnyire változó, meleg szél	
Szerda	26 Fülöp N.		
Csütörtök	27 János J.		
Péntek	28 Vilmos		
Szombat	29 Maxim.		

Hirdetések.

Lakás-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek beces tudására hozni, hogy asztalos-műhelyemet

a Regedbe vezető utcába helyeztem át és itt mindennemű bútort, nemkülönbön tömören hajtott nádfonatu székeket készletben tartok.

Épület-munkákat lehető jutányos áron elvállalok.

A midőn egyuttal a n. é. közönség figyelmét nagy választéku kéz koporsó-raktáromra batorodom felhívni, ajánlom magamat továbbra is szives partfogásába.

109. 4—2

Popper Károly,

épület- és bútort-asztalos Muraszombatban.

Érczkoporsók 24 óra alatt közvetítetnek.

Könyv-ügynökök keresetnek.

Ajánlatokat közvetít, Csepel-telep alatt SCHALEK HENRIK hirdetősi irodája Bécsben.

Hamburgi árjegyzék-kivonat kávéról stb.

Ettlinger & Co. Hamburg áruszállítása

ajánlatot mint ismeretes, a legolcsóbban, posta utján, posta- és csomagolási díj mentesen, utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett:

Kávét 5 kilós zsákokban = 10 vámfont. Árak o. é.

Bahia, jó ízű	2.90	Aranyjáva, kiv. finom, enyhe	5.10
Rio, finom, erős	3.30	Java, zöld, erős, delic.	4.25
Santos, bőízű, zöld	3.70	Portorico, jó szaga, erős	5.35
Cuba, zöld, erős, brillans	4.10	Java, tömör, kiv. finom, delic.	5.87
Gyöngy-kávé, aff. val. tizes	3.90	Gyöngykávé, kiv. finom, zöld	5.30
Domingo, igen fin. enyhe	4.65	Plantage, jó szaga, brillans	6.20
Campana, legfin. bőízű	4.85	Menado, kiv. finom, nemes	6.30
Ceylon, kékes-zöld, erős	4.85	Arabs-Mocca, legnemesebb, tizes	7.20

Kedvező kávégyűlékek különböző árakon 2—2 minőségben 5 kilonként.

China thea elegáns csomagolásban 1/2 kilonként kr. 70, 95, 115, 170, 230, 285, 315 stb. mint hozzácsomagolás alkalmasok. (86. 18—17.)

Then két kilon almi mennyiségben 30 kral drágább.

Jamaika rhum	4.40	Majlis ( ) portment. la 5 kl. hord	2.05
Caviar díjmentes 2 kilo netto	4.25	Meringe ( ) külön hordó	2.30
enyh. eg. 4	4.10	Asztali rizs ( ) 5 kilonként	1.25
	7.50	Peri-Sago ( ) portmentes	1.85

Minden egyeseden Hamburgból. Teljes árjegyzék ingyen, portdíjmentesen.

ograceeszi, ár ton zmanitoszt má, ka naprej pomága orási te grünt i k-toj dobrotivoszti szkoro k-senki kezuj pridemo.

Zsüni pepél je z-drv, z-fosfor, gipsz i vápno.

Tázi toga esese ton lasztivoszt má, ka te trdi grünt prkoga naprávi. Tak nej számo ka te pepél moremo esi bár tak pomali kak te snuftbak vküpszprávlati, nego esese za dobre penze moremo küpvívti — náimre z-drv pepél.

Z-drv pepél, steri je med vszejni naj vees vrajden, v-szühom prebitki moremo nézati Naj bogse je, esi ga vesazi szemeton szjanjo. Te esaren pepél doszta bivostvi v-zsibi zderzsáva, záto toga s z k r l i v o moremo nézati.

Ali zakaj je tá preves pazlivoszt. Pepél je pepél, esi ga v-zibeli ziblemo. Od toga szi nede eden ali drügi est-nyar zbrodjavrao, na eto nase znameynje.

Pa je kvár bilou tsze szmjíati na ton, ki je ton piszo, ár pogledimo szamo: ár jeszte táksi z-vogelja brnuziti pepél, steri vszapleno vápno v-zsibi zderzsáva, ton pa zse te zrász vmori i esi bár nej v-cilou zrász nez-záj zderzsáva. Csi pa tákse zderzsáva vu zsebi, ton tak lekko na pamet vzememo esi kásko szírtko vlejémo na on pepél, zadobimo tásko szage, liki polosek má.

Csi tak te pepél za gnoj nézamo. prvle liki bi ga poszejaji, moremo ga malo polejati, vñej mihati na esizetom zraki, naj sze poszúsi.

Csi ga z-eslovesov al z-zsivinszkom z-exalino polejémo, ton je preves dobro i zrász naprej pomore. Taksi brnuziti pepél v-zsiben razpresztrémo i na szprotolje ponúezamo. Esese kamenszki pepél lekko za gnojívej ponúezamo, náimre za ta szprotolésna szajánye, náimre záto, ár gipsza, vápna mones tídi zderzsáva zsebi. Csi v-jeszen okoli 7—8 centiméter viziki pepél z-kanna poszejamo i na szprotolje zörjémo, veliki haszek dá zrászi.

Te drobvine, kokousi, golobtsi gnoj je pripravno vognraesecz, naj bole na zelje, ogrke, spargo, na repó i, t. n., ár preves zrász naprej pomore. — Doszta ji jeszte esese med kortezsi, ki ton nesese-jo vervati, i esi glih kaj malo verje, dönek zmanitoszt nesese szpoznati, ár ton verje, ka nema tolko vrednoszti kak te gnoj.

Csedno esnimo, esi v-te kokosecsnyek malo gipsza ali szühe zemlé potorimo, ka z-onoga lejéna na kvár ne pride nika, ár za gvísno potrdjavam ton, ka edna kokous eduo leto naj onye 5 kilov gnoja szprávi, tak szí lekko premiszimo, pri steróji hizi 40—50 kokousi jeszte, kolko gnojja szprávi ome.

Vrejémo je náj ra táksi gnoj paszko noszimo i vñuj szprávlamo, ár z-onoga gnoja, steroga 20 kokousi szprávi, lejpi tao pogojúmo.

Alulirott ezemmel a t. cz. közönségnek beces tudására hozza, hogy nála mindennemű

fal-, cserép- és padlózat-tégla

a legjobb minőségben és minden mennyiségben, legjutányosabb áron kaphatók. Tisztelettel

Postl János,
Muraszombat.

Ódszodi podpiszani na znánye dávam, ka sze pri meni vszefelé

debeli-, pokrivátni- i za podivanye

dobro zszegáni czigeo po najfaljsaj czejni za küpiti dobij.

Postl János
v-Szoboti.

(115. 4—2)

Radeini gyógyhely.

Vasárnap folyó hó 23-án kinyitási ünnepély. Katora-zene. Táncz-koszoru. Kitünő étkezde. Gyors szolgálat. Résztvétel díj 30 kr. A kinyitást után naponta fürödhetni.

Az igazgatóság.

Mária-czelli gyomorcsépek,

jelis hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmat ellen, és felülmúlhatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szaga lehellet, szelek, savanyu felbőfögés, kolika, gyomorhurut, gyomorgöcs, lnygkő-képződés, túlságos nyálka-képződés, sargaság, andor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, agyszintén arány-eres bántalmak ellen.

Egy üvegese ára használati utasítással együtt 35 kr.

Központi szétküldési raktár nagyon és kiesinyben:

BRADY KÁROLY

„az órangyalhoz“ ezimzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvországban.

Kapható Muraszombatban: BÖLCS BELA gyógyszerárban a „Magyar Koronához“ valamint az ország minden gyógyszerárban. (45. 52—1)